

להקדים תרופה לכל צרה מאת אפי לוין CLU *

פאיסה תקופתית עם סוכן הביטוח היא הכרחית למטרת צדכון וקפאת מדיצ. כמה טיפים שיכולים לחסוך לכם הרבה כסף לפני שחומאים על פוליסה.

האם הפגישה האחרונה עם סוכן הביטוח נותנת מענה לכל החיים או שצריך לעדכן ולהתעדכן תקופתית? התשובה לשאלה זאת ברורה. כל תוכנית ביטוח לגיל פרישה, גם אם היא לטווח הארוך, מחייבת בפגישה תקופתיות כדי לעדכן ולהתעדכן. יש לבדוק את צורכי הביטוח המשתנים של המבוטח ולעדכן את השינויים החלים בו, לרבות נישואין, גירושין, תמיכה בהורים או בילדים, עדכון מוטבים, הגדרת העיסוק, תחביבים מסוכנים, סיום תשלום המשכנתא, שינויי כתובת טלפון ועוד.

יחד עם זאת, מצפה המבוטח להתעדכן בשינויים הרבים שחברות הביטוח עורכות בפוליסות הביטוח. שכן לא אחת הן מרחיבות את הכיסויים הביטוחיים או מוזילות אותן.

המבוטח רוצה לקבל עדכון על השינויים שהמדינה מפיקה חדשות לבקרים בתחום מס הכנסה ותקנות קופות הגמל. הוא מצפה לדעת איך זה ישפיע עליו ועל תוכניותיו. חשוב כי המבוטח יעדכן את פרטיו במידת הצורך, כדי לנצל הטבות מס הן בעת התשלום והן בקבלת הכסף.

לכן, אין חשוב מפגישה תקופתית עם סוכן ביטוח במטרה לעדכן ולהתעדכן. אני מציע לקוראים לפנות לסוכן הביטוח ולבקש פגישה תקופתית שתיקח בחשבון את השינויים הרגולטוריים, לבדוק את הפוליסה בהשוואה לתוכניות החדשות, לבדוק האם ניתן למקסם את התוכניות בהיבט המס ועלויות דמי ניהול ועלויות הביטוח.

להלן מספר נושאים למחשבה לקראת הפגישה התקופתית כדי להופכה לאפקטיבית:

- הכנה מוקדמת.** הכן את כל תוכניות הביטוח שלך: קרן הפנסיה, ביטוח מנהלים, ביטוח בריאות וסיעוד, קופות גמל, קרן השתלמות ותוכניות חיסכון וכן ביטוחי רכב, דירה.
- עדכון מוטבים.** עדכן את המוטבים בכל שינויי במצב משפחתי לרבות נישואין, הולדת ילד וכו'. מומלץ להוסיף מספרי זהות לכל מוטב.
- מוטב בלתי חוזר.** על-פי הוראת חוק פיצויי פיטורין, לא ניתן לעקל כספים שהופרשו לפיצויי פיטורים בפנסיה מקיפה או בביטוח מנהלים, אם כי יש אי בהירות מסוימת בעניין זה.
- מאידך, אין כל הוראת חוק האוסרת לעקל כספי תגמולים שנצברו בביטוח מנהלים. כספים אלה ניתן לעקל וכך גם כספי ביטוח חיים ריסק למקרה פטירה. מלשון סעיף 13 לחוק, ניתן ללמוד כי ניתן לעקל זכויות בפוליסה, אך ורק את הזכויות של המבוטח עצמו ולא אלה של המוטבים.
- מפסק דין מיכל קורן ואח' נ' בינה כהן שניתן ע"י בית משפט השלום בשנת 1996 עולה כי זכויותיו של החייב הן עד ליום מותו ומשנפטר - לא ניתן להעביר את סכום הביטוח למוטבים מכיוון שזכויות אלה מעוקלות. מפסק הדין עולה מסקנה חשובה וברורה: ניתן לעקל זכויות ביטוח חיים, כל עוד המוטבים "רגילים".
- במילים אחרות: כדי שפוליסת ביטוח חיים לא תעוקל, יש לציין את המוטבים בקביעה בלתי חוזרת. לדיעתכם, שינויי מוטב בלתי חוזר אפשרי רק באישורו.

שינויי המוטב בפוליסה ע"י צוואה בלבד . נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר בע"א 90/5027 ד"ר חיים מילשטיין נגד תמר. שם נקבעה הפרשנות לסעיף 36 ב' לחוק החוזים הכללי . לפיה אין תוקף לשינויי המוטב בפוליסה על ידי צוואה בלבד. באותו מקרה קבע העליון כי הוראות לשינויי מוטבים חייבות להינתן בחיי המבוטח. כך, אם נתן המבוטח הוראה לשינויי המוטבים, למשל בצוואה או במכתב או בדרך אחרת, אך מסיבה כל שהיא לא הגיעה הוראה זו לידי חברת הביטוח, בזמן חייו של המבוטח, אלא רק לאחר פטירתו – קובעת ההלכה על פי פסק זה, כי אין תוקף להוראה הבאה לשנות מוטבים, גם אם אין ספק כי זה היה רצון המנוח.

חשיבות הגדרת העיסוק בפוליסת אובדן כשר עבודה. להלן מקרה בוחר : שני רופאים מנתחים ערכו פוליסת ביטוח אובדן כשר עבודה בהפרש של מספר חודשים. בטופס ההצעה של רופא א' נכתב כי עיסוקו רופא ובטופס ההצעה של רופא ב' נכתב כי עיסוקו רופא מנתח בחדר ניתוח. לימים נפגע כשר עבודתם כמנתחים כתוצאה מתאונות שעברו. לאחר התאונה, המשיכו לעבוד כרופאי משפחה ולא חזרו לעבודתם כמנתחים בחדר ניתוח. רופא ב' מתפרנס היום מעבודתו כרופא משפחה בקופת החולים וחברת הביטוח משלמת בנוסף את הפיצוי החודשי מפוליסת אובדן כשר עבודה כמנתח חדר ניתוח. לעומתו, חברת הביטוח של רופא א' דחתה את תביעתו בטענה שלא נפגע עיסוקו כרופא. מקרים מסוג זה לא חסרים. במקרה אחר, ערך מנהל חברת הייטק פוליסת ביטוח אובדן כשר עבודה וציין את שלל עיסוקיו הכוללים ניהול חברה, טיסות לחו"ל ותחביבים כגון נגרות בביתו.

כיוון שלא היה מספיק מקום בטופס ההצעה הוסיף סוכן הביטוח דף ובו פירוט כל עיסוקיו ותחביביו של המבוטח. לאחר מספר שנים, איבד את כושרו לקיים נסיעות עסקים בחו"ל כתוצאה מתאונה בנגרייה. חברת הביטוח דחתה את התביעה בטענה כי לא איבד את כושרו להמשיך לעבוד כמנהל. אולם, לאחר שהציג סוכן הביטוח את הדף הנלווה, הכירה חברת הביטוח בתביעה ומשלמת עד היום את הפיצוי החודשי בנוסף להמשך השתכרותו כמנהל. מקרה נוסף, מנהל חברת אמבולנסים שעסק גם כנהג אמבולנס לא קיבל פיצויי חודשי כאשר איבד את כשר עבודתו כנהג אמבולנס. אם היה מציין בטופס ההצעה כי עיסוקו מנהל חברת אמבולנסים ונהג אמבולנס תביעתו הייתה מתקבלת.

* סוכן ביטוח פנסיוני משנת 1986, מומחה להסדרים פנסיוניים.
" אפי לויין סוכנות לביטוח (1999) בע"מ" מקבוצת שגיאה יוגב.

שירות מידע מיוחד לקוראים- אפי לויין CLU ישמח לענות על שאלות הקוראים בנושאים מקצועיים שחלקם יפורסמו בעיתון. כתובת מייל לשאלות: efil@sgy.co.il

שאלה : מהו המועד שהמעביד חייב לשלם פיצויי פיטורין ?

מי שעבד שנה אחת ברציפות, או שתי עונות בשנתיים רצופות ופוטר זכאי לפיצויי פיטורין. הזכות לפיצויי פיטורין היא זכות סטטוטורית, המעוגנת בחוק פיצויי הפיטורים תשכ"ג 1963, וכזו אינה ניתנת לויתור על ידי העובד. **מועד תשלום פיצויי פיטורין** . סעיף 20 לחוק הגנת השכר התשי"ח 1958 (להלן חוק פיצויי פיטורים) קובע כי המועד לתשלום פיצויי פיטורים הוא יום הסיום של יחסי עובד מעביד, אלא אם קיים הסכם קיבוצי הקובע אחרת. על פי סעיף 9(21)א) לפקודת מס הכנסה – פיצויי הלנת שכר חישוב הפיצוי יהיה כדלקמן :

עד היום ה - 15 ממועד סיום עבודה	אין פיצויי הלנה
בין היום ה 16 ליום ה - 30	הפרשי הצמדה
לאחר היום ה - 30	הפרשי הצמדה +20% ריבית לכל חודש